

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Tdo/14/2018
Identifikačné číslo spisu:	7213011207
Dátum vydania rozhodnutia:	20.06.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Kostolanská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:7213011207.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Serbovej a sudcov JUDr. Gabriely Šimonovej a JUDr. Martina Bargela na verejnom zasadnutí v Bratislave dňa 20. júna 2018 v trestnej veci obvineného T. T. a spol., pre zločin skrátenia dane a poistného podľa § 276 ods. 4 Trestného zákona a iné, vedenej na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 8T 97/2013, o dovolaní, ktoré podala ministerka spravodlivosti Slovenskej republiky proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach zo 14. júna 2017, sp. zn. 7To 51/2017, takto

rozhodol:

Podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku dovolanie ministra spravodlivosti Slovenskej republiky sa z a m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd Košice II rozsudkom z 23. mája 2016, sp. zn. 8T 97/2013, podľa § 285 písm. b/ Trestného poriadku oslobodil obvinených T. T., nar. XX. H. XXXX v X. a H. J., nar. XX. G. XXXX spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Košice II, sp. zn. 2 Pv 426/2012, pre skutok právne kvalifikovaný u obvineného T. T. ako zločin skrátenia dane a poistného podľa § 276 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona, a u obvineného H. J. ako zločin skrátenia dane a poistného formou pomoci podľa § 21 ods. 1 písm. d/, § 276 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona, ktorého sa mali dopustiť tak, že

obvinený T. T. ako konateľ spol. B. - R., s.r.o. so sídlom H. W. č. XX, X., IČO: XX XXX XXX dňa 27.7.2009 na Daňovom úrade Košice IV, Južná trieda č. 8, Košice, podal daňové priznanie k dani z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“) za zdaňovacie obdobie II. štvrtroka 2009, v ktorom si na vstupe neoprávnene odpočítal DPH z 15 faktúr od spol. J. W., s.r.o., so sídlom X., ul. Z. č. 1, IČO: XX XXX XXX, a to:

- f. č. XXXXXX . zo dňa 13.04.2009 vo výške 115.052,77 €, z toho DPH 18.369,77 €,
- f. č. XXXXXX zo dňa 17.04.2009 vo výške 115.430,00 €, z toho DPH 18.430,00 €,
- f. č. XXXXXX zo dňa 20.04.2009 vo výške 477.891,41 €, z toho DPH 76.301,00 €,
- f. č. XXXXXX zo dňa 28.04.2009 vo výške 297.500,00 €, z toho DPH 47.500,00 €,
- f. č. XXXXXX zo dňa 10.05.2009 vo výške 155.485,40 €, z toho DPH 24.825,40 €,

- f. č. XXXXXX zo dňa 28.05.2009 vo výške 19.075,70 €, z toho DPH 3.045,70 €,
- f. č. XXXXXX zo dňa 29.05.2009 vo výške 154.700,00 €, z toho DPH 24.700,00 €,
- f. č. XXXXXX zo dňa 01.06.2009 vo výške 46.255,30 €, z toho DPH 7.385,30 €,
- f. č. XXXXXX zo dňa 10.06.2009 vo výške 50.553,97 €, z toho DPH 8.071,64 €,
- f. č. XXXXXX zo dňa 12.06.2009 vo výške 193.970,00 €, z toho DPH 30.970,00 €,
- f. č. XXXXXX zo dňa 24.06.2009 vo výške 83.287,42 €, z toho DPH 13.297,99 €,
- f. č. XXXXXX zo dňa 26.06.2009 vo výške 125.386,73 €, z toho DPH 20.019,73 €,
- f. č. XXXXXX zo dňa 29.06.2009 vo výške 17.396,61 €, z toho DPH 2.777,61 €,
- f. č. XXXXXX zo dňa 30.06.2009 vo výške 934.150 €, z toho DPH 149.150,00 €,

ktoré mu poskytol obvinený H. J. a súčasne mu poskytol príslušné výdavkové a príjmové pokladničné doklady, pričom k deklarovaným zdaniteľným plneniam v skutočnosti nedošlo, čím obvinený T. T. skrátil DPH vo výške 480.200,14 €, čím štátnemu rozpočtu Slovenskej republiky zastúpeným Daňovým úradom Košice, ul. Rozvojová 2 spôsobil škodu vo výške 480.200,14 €, pretože skutok nie je trestným činom.

Podľa § 288 ods. 3 Trestného poriadku súd odkázal poškodeného - Štátny rozpočet Slovenskej republiky, zastúpený Daňovým úradom Košice, ul. Rozvojová 2, Košice, s nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie.

Krajský súd v Košiciach, na podklade odvolania podaného prokurátorom, uznesením zo 14. júna 2017, sp. zn. 7To 51/2017, rozhodol tak, že podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie krajského prokurátora zamietol.

Proti uzneseniu krajského súdu podala dovolanie ministerka spravodlivosti Slovenskej republiky na základe podnetu prokurátora Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky z dôvodu uvedenom v § 371 ods. 3 Trestného poriadku. V neprospech obvinených T. T. a H. J.. Na podanom dovolaní zotrval aj súčasný minister spravodlivosti Slovenskej republiky.

Ministerka spravodlivosti podanie dovolania v prvom rade odôvodnila tým, že okresný súd svoje rozhodnutie o oslobodení oboch obvinených spod obžaloby v podstate zdôvodnil tým, že ani jeden z vykonaných dôkazov nepotvrďuje to, čo obžaloba kládla obvineným za vinu. Poukázal pritom na skutočnosť, že faktúry od spoločnosti J. W., s.r.o., boli v účtovníctve spoločnosti B. - R., s.r.o. riadne zaevidované, dôkazy o vykonaní reklamných a propagačných činností boli predložené a nebolo preukázané, že by obvinený H. J. za spoločnosť J. W., s.r.o. konal samostatne, ako ani nebolo vyvrátené tvrdenie, že obvinený H. J. len podpisoval listiny predložené J.. Y..

Krajský súd v odôvodnení svojho uznesenia v podstate len poukázal na odôvodnenie uvedené v rozsudku okresného súdu.

Okresný súd, ako ani odvolací súd sa však nevysporiadali s rozpornými výpoveďami obvineného H. J. - v prvej svojej výpovedi síce uviedol, že do firmy J. W., s.r.o. bol zapísaný ako konateľ na podnet osoby „A.“, pričom mal podpisovať s touto činnosťou súvisiace doklady (faktúry, príjmové a výdavkové doklady), ktoré boli aj vopred nevyplnené, zatiaľ čo vo svojich ďalších výpovediach označil nebohého J.. T. Y. ako osobu, ktorá ho do uvedenej firmy mala zatiahnuť a ktorému mal následne podpísať splnomocnenie na konanie v rámci uvedenej firmy; zároveň neskôr uviedol, že nebohý J.. T. Y. bol ten, ktorý mu dal návrh na jej založenie. Oproti svojej prvotnej výpovedi neskôr tvrdil, že podpisovanie rôznych dokumentov, výdavkových a príjmových dokladov robil výhradne na základe splnomocnenia a poprel všetky listinné dôkazy v trestnom konaní ktoré preukazovali, že tieto listiny podpisoval s tým, že uvedené podpisy nie sú jeho a predmetné listiny musel podpísať nebohý J.. T. Y., okrem podpisu pri zriaďovaní účtu spoločnosti J. W., s.r.o.

V tejto súvislosti dovoľateľka poukazuje na notársku zápisnicu z 09. apríla 2010 (č. l. 165) o vyhlásení obvineného H. J. o tom, že v čase od 13. októbra 2008 do 15. decembra 2009 bol jediným konateľom spoločnosti J. W., s.r.o. ako dodávateľa reklamných služieb pre spoločnosť WS - R., s.r.o., pričom v

príslušnej notárskej zápisnici bolo uvedené aj to, že predmetné vyhlásenie robí obvinený H. J. na požiadanie obvineného T. T.. O pravosti danej notárskej zápisnice zároveň podľa názoru dovolateľky nie je možné pochybovať vzhľadom na v nej obsiahnuté overenie totožnosti jednak obvineného H. J., ako aj notárky JUDr. Evy Pršebice, ktorá zápisnicu vyhotovila. Napriek tomu obvinený H. J. vo svojej výpovedi zo 04. apríla 2013 uviedol, že osobu menom T. T. nepozná a nemá vedomosť o svojom postavení v spoločnosti J. W., s.r.o., pričom poprel aj spísanie samotnej notárskej zápisnice a podpisovanie faktúr so spoločnosťou WS - R., s.r.o. S uvedenými rozpormi sa súdy vo svojich rozhodnutiach nijakým spôsobom nevysporiadali.

Skutočnosť, že obvinený H. J. bol pre spoločnosť J. W., s.r.o. činným preukazujú aj svedecké výpovede svedkov K. a J., ktorí zhodne vo svojich výpovediach uviedli, že pre obvineného H. J. vyberali na základe splnomocnenia rôzne vysoké čiastky z účtu vedeného na spoločnosť J. W., s.r.o., ako výpomoc obvinenému. Ohľadom dodania reklamných a propagačných služieb pre spoločnosť WS - R., s.r.o. zo strany spoločnosti J. W., s.r.o. dovolateľka poukazuje aj na skutočnosť potvrdenú pobočkou Sociálnej poisťovne a to, že spoločnosť J. W., s.r.o. v roku 2009 preukázateľne nemala žiadnych zamestnancov, pričom sám obvinený H. J. nebol osobou s odborným vzdelaním v danej oblasti orientujúcou sa v podnikateľskom prostredí - pracoval ako vodič taxislužby a neskôr ako kurič a zámočník. V rozhodnom období teda tak spoločnosť, ako ani obvinený H. J. nedisponovali výrobnými, personálnymi a odbornými kapacitami na realizovanie uvedených služieb. Rovnako možno za nereálnu považovať aj formu úhrady za spomínané služby medzi oboma spoločnosťami, kedy mala byť uhradená v priebehu približne troch mesiacov v hotovosti suma v celkovej výške 3.007.596,32 €. V totožnom zdaniteľnom období navyše spoločnosť J. W., s.r.o. rovnako ako v prípade spoločnosti WS - R., s.r.o., nepriznala DPH z plnení za reklamné a propagačné služby vo výške 480.200,14 €, ale len nepomernú časť v sume 22.983,00 €.

Podľa dovolateľky je takisto potrebné poukázať i na jediné vyjadrenie obvineného T. T. v celom priebehu trestného konania, keď na svoju obhajobu okresnému súdu predložil písomné stanovisko (č. l. 565), prostredníctvom ktorého poprel spáchanie trestnej činnosti, potvrdil realizáciu zdaniteľných plnení a zároveň uviedol, že pri dojednávani ako aj realizácii daného prípadu za spoločnosť J. W., s.r.o. vystupoval J.. T. Y.. Tento mal pritom konať na základe plnej moci, ktorú mu udelil konateľ spoločnosti J. W., s.r.o., obvinený H. J. a ktorú zároveň obvinený T. T. pripojil k svojmu vyjadreniu. Na spomínanom splnomocnení z 13. februára 2009 však absentuje podpis samotného J.. T. Y. a predmetné splnomocnenie nie je úradne overené. Preto nemožno spoľahlivo a bez akýchkoľvek pochybností určiť čas jeho vyhotovenia ako ani to, kedy bolo udelené. Rovnako tak možno spochybníť tvrdenie o konaní J.. Y. za spoločnosť J. W., s.r.o. skutočnosťou, že vo vzťahu k predmetnému prípadu boli všetky faktúry, ako aj príjmové a výdavkové doklady podpísané výhradne obvineným H. J.. Navyše, aj samotná zmluva o spolupráci z 16. marca 2009 medzi spoločnosťami J. W., s.r.o. a WS - R., s.r.o. je podpísaná obvinenými. V tomto smere možno poukázať aj na vyjadrenie Daňového úradu Košice, podľa ktorého úrad neevidoval v rozhodnom čase okrem H. J. ako konateľa žiadnu inú osobu oprávnenú, resp. splnomocnenú na zastupovanie a ani nemal vedomosť o zastupovaní spoločnosti J. W., s.r.o., osobou.

Čo sa argumentácie obvineného H. J. ohľadom popretia skutočnosti, že na predmetných listinách je jeho podpis, dovolateľka pripomína, že vo svojej prvotnej výpovedi obvinený H. J. uviedol, že sám podpisoval viaceré dokumenty ako faktúry, doklady a zmluvy. H. neskoršie pozmenené tvrdenia, že predmetné listiny nepodpisoval a tieto mal podpísať len nebohý J.. T. Y., treba považovať za účelové v snahe vyvinúť sa zo spáchania trestnej činnosti - navyše, obaja obvinení sa svojimi tvrdeniami snažia obviňovať nebohého J.. T. Y., nakoľko tento sa nemôže brániť. Do úvahy v rámci uvedenej argumentácie obvineného H. J. by navyše bolo účelné v rámci trestného konania vykonať aj znalecké skúmanie z oblasti grafológie. V nemalej miere takisto možno poukázať aj na snahu obvineného T. T. o zakrytie svojej trestnej činnosti, resp. o zbavenie sa zodpovednosti za spáchanie trestného činu a to prevodom svojho obchodného podielu v spoločnosti WS - R., s.r.o., na osobu - cudzinca, štátneho príslušníka Maďarskej republiky, ktorého aj napriek snahe úradov nebolo možné kontaktovať a tak realizovať kontrolu účtovných dokladov firmy. V tejto súvislosti možno jednoznačne uviesť, že nešlo o okolnosť irelevantnú tak, ako to prezentujú v danej trestnej veci súdy. Je možné súhlasiť s tým, že obvinený T. T. síce len realizoval svoje právo na prevod obchodného podielu v spoločnosti, avšak je potrebné

prihliadnuť aj na časový okamih uskutočnenia takeého prevodu a osobu, na ktorú bol prevod uskutočnený, čím mal byť zmarený výkon kontroly účtovných dokladov spoločnosti B. - R., s.r.o. a tým zakryté protiprávne konanie obvineného T. T..

Okrem toho, že sa sudy vo svojich rozhodnutiach nedostatočne vysporiadali so skutkovými zisteniami, rovnako ani odôvodnenie rozhodnutí súdov prvého a druhého stupňa nezodpovedá požiadavkám upraveným v § 168 ods. 1, resp. § 176 ods. 2 Trestného poriadku, ako ani zárukám základného práva na spravodlivý súdny proces obsiahnutým v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. V predmetnej trestnej veci možno porušenie tejto povinnosti sledovať u oboch súdov a to v prípade okresného súdu najmä v časti odôvodnenia, v ktorej sa vyjadroval k vykonanému dokazovaniu. Podľa názoru okresného súdu nebolo vykonaným dokazovaním preukázané konanie obvinených popisované v obžalobe, pričom svoje tvrdenia okresný súd nijak nerozviezol. Okresný súd sa vo vzťahu k vykonaným dôkazom vyjadril stroho, bez širšieho odôvodnenia a jeho poukazy na to, že výpovede svedkov nepovažuje za preukázateľný dôkaz o tom, že obvinený H. J. bol osobou vystupujúcou ako konateľ, resp. že nedošlo k vyvráteniu údajného splnomocnenia J.. T. Y., nemožno považovať za relevantné bez súčasného uvedenia konkrétnych okolností alebo nedostatkov zo strany súdu, prípadne rozporov, ktoré majú zásadný vplyv. Uvedené nedostatky korešpondujú s požiadavkami na odôvodnenie súdneho rozhodnutia obsiahnutých aj v judikatúre Európskeho súdu pre ľudské práva

(ďalej aj „ESLP“), ako aj Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „Ústavný súd“). Navyše, odvolací súd len prevzal skutkové zistenia súdu prvého stupňa bez toho, aby ich podrobil podrobnému a kritickému prieskumu, čo znamená, že sa dopustil rovnakých chýb, ako okresný súd. Uvedené konanie, resp. nedostatočné odôvodnenie daných rozhodnutí spôsobuje ich nejasnosť, nezrozumiteľnosť a v konečnom dôsledku aj ich nezákonnosť. Z predmetných odôvodnení nie je možné v konečnom dôsledku určiť, na základe akých zistení dospel súd k daným skutkovým zisteniam a v závere aj k rozhodnutiu o oslobodení obvinených spod obžaloby.

V nadväznosti na vyššie uvedené dovolateľka navrhla, aby najvyšší súd podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil, že uznesením Krajského súdu v Košiciach zo 14. júna 2017, sp. zn. 7To 51/2017, v spojení s rozsudkom Okresného súdu Košice II z 23. mája 2016, sp. zn. 8T 97/2013 bol porušený zákon v ustanoveniach § 2 ods. 10, ods. 12 Trestného poriadku, ako aj § 168 ods. 1, § 176 ods. 2, § 285 písm. b/ a § 319 Trestného poriadku v prospech obvinených T. T. a H. J., podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku napadnuté uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo 14. júna 2017, sp. zn. 7To 51/2017 a rozsudok Okresného súdu Košice II z 23. mája 2016, sp. zn. 8T 97/2013 zrušil a podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku Okresnému súdu Košice II prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Na verejnom zasadnutí poverený zástupca Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky JUDr. Tomáš Pettinger prehlásil, že aj súčasný minister spravodlivosti Slovenskej republiky trvá na písomne podanom dovolaní.

K podanému dovolaniu sa vyjadril prostredníctvom svojho obhajcu aj obvinený H. J.. K námietke dovolateľa ohľadom rozporov obvineného H. J. vo svojej tzv. „prvotnej výpovedi“ a neskorších výpovediach prednesených v priebehu trestného konania uvádza, že táto tzv. „prvotná výpoveď“ bola obvineným H. J. učená v procesnom postavení svedka dňa 19. októbra 2012. Nie je teda pravdou, že k uskutočneniu výpovede došlo zo strany obvineného H. J. v procesnom postavení obvineného; preto bola táto výpoveď Okresným súdom Košice II vzhľadom na toho času odlišné procesné postavenie subjektu podávajúceho výpoveď správne vyhodnotená ako pre účely trestného konania nepoužiteľná. Zároveň ani z vecného hľadiska dovolateľom vyššie vytýkané rozpory neobstoja, nakoľko obvinený podotýka, že aj vo svojej výpovedi uskutočnenej už v pozícii obvineného zhodne so svojou svedeckou výpoveďou identifikuje osobu označenú ako „A.“, čo dokazuje obsah zápisnice o výsluchu obvineného H. J. zo 04. apríla 2013.

Vo vzťahu k dovolateľom namietaným náležitostiam splnomocnenia a k tomu súvisiacim nedostatkom tohto právneho úkonu obvinený H. J. uvádza, že predmetná listina predstavuje plnomocenstvo, a nie splnomocnenie v zmysle § 31 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník. Plnomocenstvo je na

rozdiel od splnomocnenia jednostranným právnym úkonom adresovaným tretím osobám o zastúpení splnomocniteľa splnomocnencom a na jeho platnosť sa nevyžaduje, aby bolo splnomocnencom aj podpísané (čo je v rozpore s povahou plnomocenstva ako jednostranného právneho úkonu). Notárske overenie plnomocenstva v takomto prípade taktiež zákon nevyžaduje. Pre plnomocenstvo, ktoré sa netýka len určitého úkonu - tak ako je tomu aj v tomto prípade - postačuje, aby bolo udelené písomne. Udelením plnomocenstva bola osoba J.. T. Y. oprávnená konať voči tretím osobám a to aj v rámci obchodných jednaní, resp. pri dojednávaní zmlúv. To, že J.. T. Y. v niektorých prípadoch podpisoval dokumenty za H. J., pričom neuviedol, že koná na základe plnomocenstva, bolo vadou konania na strane J.. T. Y., nie obvineného H. J.. Zároveň obvinený H. J. dodáva, že vo vzťahu ku dovolateľom namietanému rozporu medzi notárskou zápisnicou z 09. apríla 2010 a jeho výpoveďou zo 04. apríla 2013 nemožno konštatovať existenciu takého rozporu, nakoľko obvinený vo svojej výpovedi zo 04. apríla 2013 k svojmu postaveniu v spoločnosti J. W., s.r.o. a osobe J.. T. Y. uviedol, že: „Povedal, že budem konateľ, majiteľ tej firmy, preto odo mňa chce tú plnú moc“. Vo výpovedi z 28. mája 2013 obvinený H. J. vo vzťahu k obchodom s obvineným T. T. uviedol, že: „Niečo mi spomínal, počul som občas to meno.“. Zároveň obvinený H. J. podotýka, že medzi spísaním notárskej zápisnice a jeho výpoveďou ubehli tri roky.

Čo sa prevodu spoločnosti WS - R. s.r.o. týka, má obvinený H. J. za to, že nie je možné hovoriť v tejto súvislosti o pokusoch o „zakrytie“ trestnej činnosti a ide len o domnienku o údajnej trestnej činnosti obvineného T. T. a následné použitie takejto domnienky ako dôkazu na preukázanie tejto trestnej činnosti. V predmetnej veci zároveň nešlo o prevod obchodného podielu na „cudzince“, ale na občana EÚ, ktorý v rámci slobôd vnútorného trhu EÚ disponuje aj právom nerušene vykonávať podnikateľskú činnosť na území Slovenskej republiky.

K súčinnosti tretích osôb obvinený H. J. konštatuje, že povolanie vodiča taxislužby alebo práca zámočníka nediskvalifikuje osobu ako apriórne nespôsobilú na výkon podnikateľskej činnosti. Zároveň dodáva, že podnikateľom v tejto veci bola spoločnosť J. W., s.r.o., ktorá mohla zabezpečiť plnenie svojich zmluvných povinností voči WS - R., s.r.o. prostredníctvom vlastných subdodávateľov, ktorí sú obvykle sami podnikateľmi a teda nemuseli byť zamestnancami spoločnosti J. W., s.r.o. R. nepredložil žiaden dôkaz, ktorý by potvrdil alebo vyvrátil podnikateľské vzťahy spoločnosti J. W., s.r.o. a jej subdodávateľov, pričom u tejto spoločnosti nebola vykonaná ani daňová kontrola. Nakoľko k podniku patria aj vzťahy k subdodávateľom, know - how a ďalšie nehmotné zložky podnikania, prokurátor sa síce zameriaval na očierňovanie kvalít obvineného H. J. ako podnikateľa, avšak nepreukázal, že podnik obchodnej spoločnosti J. W., s.r.o. nebol spôsobilý dodať pre spoločnosť WS - R., s.r.o. fakturované zdaniteľné plnenia. Tak z výpovedí svedka K. a J. vyplýva, že obvinený H. J., resp. spoločnosť J. W., s.r.o. ako vlastníci účtu využívali služby tretích osôb; z toho vyplýva aj skutočnosť, že spoločnosť J. W., s.r.o. disponovala finančnými prostriedkami na prevádzku podniku. Tieto skutočnosti teda potvrdzujú, že spoločnosť J. W., s.r.o. bola spôsobilá dodať pre spoločnosť WS - R. s.r.o. zdaniteľné plnenia, o ktoré ide vo veci samej a vytvorenie predmetu dodania mohla spoločnosť zabezpečiť prostredníctvom vlastných subdodávateľských vzťahov.

Obvinený H. J. má za to, že dôkazné bremeno ohľadom vyvrátenia vyššie uvedených skutočností znáša prokurátor. Prvostupňový súd vo svojom rozhodnutí akcentoval prerozdelenie dôkazného bremena, ktoré bolo ohľadom všetkých rozhodujúcich skutočností zakladajúcich trestnosť konania oboch obvinených na prokurátorovi. V odôvodnení obžaloby sa uvádza, že „vyšetrovaním bola preukázaná fiktívnosť deklarovaných zdaniteľných plnení“ a „k zdaniteľným plneniam nedošlo“. V rozpore s tým však prokurátor vo svojej záverečnej reči uviedol, že „nespochybnuje reálnosť výkonu alebo realizácie reklamných činností“; v odôvodnení odvolania navyše uviedol, že „predmetom dokazovania nebolo realizovanie deklarovanej reklamnej činnosti ale dokazovanie, či tieto reklamné činnosti pre spoločnosť poskytla (ich dodala) spoločnosť J. W., s.r.o.“. Najprv sa teda prokurátor snažil preukázať fiktívnosť dodaní, ktoré nadobudla spoločnosť B. - R., s.r.o., pričom následne bola v trestnom konaní preukázaná ich reálnosť; z uvedeného vyplýva, že WS - R. s.r.o. skutočne prijala zdaniteľné plnenia, z ktorých si uplatnila právo na odpočítanie dane. Následne prokurátor v záverečnej reči uviedol novú „verziu“, podľa ktorej tieto boli poskytnuté treťou osobou, a nie spoločnosťou J. W., s.r.o. Táto verzia je však podľa

obvineného H. J. logicky sporná, nakoľko ohľadom reálne dodaných zdaniteľných plnení by na strane spoločnosti WS - R. s.r.o. vzniklo tak či tak právo na odpočítanie dane - či dodaním od spoločnosti J. W., s.r.o., alebo od iného platiteľa dane. V takom prípade by na strane spoločnosti J. W., s.r.o. nemohla vzniknúť daňová povinnosť vo vzťahu k dani z pridanej hodnoty (ak by, ako tvrdí prokurátor, nezrealizovala dodanie pre spoločnosť B. - R. s.r.o.) a preto ani trestná zodpovednosť z daňového trestného činu H. J.. Ako sa teda prokurátorovi nepodarilo preukázať fiktívnosť dodaní medzi uvedenými spoločnosťami, v odvolaní uviedol novú domnienku o zdaniteľnom dodaní služieb mimo reťazec tvorený týmito spoločnosťami, pričom táto domnienka nebola podložená akýmkoľvek dôkazmi.

Z toho dôvodu obvinený H. J. považuje odôvodnenie uznesenia Krajského súdu v Košiciach za primerané vo vzťahu ku „kvalite“ odvolania a dôkaznej situácie zabezpečenej orgánmi činnými v trestnom konaní. V dovolaní navyše podľa obvineného chýba opis hodnotenia dôkazov, ku ktorému mali podľa dovolateľa správne dospieť súd prvého stupňa a odvolací súd. Dovolateľ teda nekonfrontuje vytýkané „nesprávne“ hodnotenie dôkazov súdom prvého stupňa a odvolacieho súdu s hodnotením dôkazov, ktoré by sám považoval za správne, ale dovolanie koncipuje ako určitý rozbor selektívne zvolených rozporov v dôkazoch. Dôkazy, ktoré považuje za rozporné, majú pritom väčšinou charakter domnienok a nie materiálnych dôkazov v procesnom zmysle slova, napr. zovšeobecňované nepodložené tvrdenia prokurátora, ktoré by malo byť podľa názoru dovolateľa povýšené na úroveň dôkazu. Nesprávne zistenie skutkového stavu je pritom zistením skutkového stavu v rozpore s požiadavkami na hodnotenie dôkazov stanovenými Trestným poriadkom, pričom k uvedenému pochybeniu zo strany konajúcich súdov nedošlo. Súdny oboch stupňov dôsledne pri dokazovaní a hodnotení dôkazov rešpektovali kontradiktórnosť konania a princíp prezumpcie nevinoty, ako aj zásadu in dubio pro reo. Napadnuté rozhodnutie vychádza zo skutkového stavu, ktorý bol na základe vykonaných a procesne použiteľných dôkazov zistený správne.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti obvinený H. J. žiada, aby dovolací súd dovolanie ministerky spravodlivosti podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku na neverejnom zasadnutí odmietol.

K dovolaniu ministra spravodlivosti pripojil svoje vyjadrenie prostredníctvom obhajcu aj obvinený T. T.. Uviedol, že dovolanie ministra spravodlivosti považuje za absurdné. Orgány činné v trestnom konaní mu v druhej polovici roka 2012 vzniesli obvinenie za skutok, ktorý mal byť spáchaný v roku 2009. Obžaloba zo strany okresnej prokuratúry bola na okresný súd podaná rok po vznesení obvinenia, teda v druhej polovici roka 2013. Až po piatich rokoch sa súdom podarilo dať bodku za prípadom, pričom ide o obvinenie, ktoré nemá reálny základ a orgánom činným v trestnom konaní sa nepodarilo ani len preukázať, že skutok, za ktorý podal prokurátor obžalobu, má byť trestným činom. Všetky snahy zo strany prokuratúry sa pohybovali v rovine indícií, domnienok, tvrdení, avšak nebol predložený žiaden relevantný dôkaz o tom, že skutok je trestným činom a spáchali ho obvinení. Na uvedenú skutočnosť poukazovali obhajcovia obvinených, keď napr. H. O. vo svojom vyjadrení k odvolaniu prokurátora kladie otázky: „Prečo je DPH takéto nízke?“, „Vie to prokurátor?“, „Vie to správca dane?“, „Malo také DPH naozaj byť alebo nemalo?“. Na uvedené otázky pritom existuje jednoznačná odpoveď, a to skutočnosť, že žiadna daňová kontrola vykonaná nebola a jediný objektívny dôkaz, ktorý mohol prokuratúre slúžiť, nebol vykonaný. Je pravdou, že daňová kontrola bola vykonaná v spoločnosti B. R., s.r.o., avšak v priebehu konania nebolo žiadnym spôsobom preukázané, že spoločnosť J. W., s.r.o. neposkytla sporné služby iným spôsobom. Práve naopak, súčasťou spisového materiálu sú podklady ktoré preukazujú, že služby pre WS R., s.r.o., poskytla, resp. zabezpečila práve spoločnosť J. W., s.r.o. Už samotné podanie obžaloby považoval obvinený T. T. za šikanózne a jeho tvrdeniu bolo vyhovieť oslobodením spod obžaloby, pričom podaním dovolania ministerkou spravodlivosti sa šikana opäť dostáva do popredia. V dovolaní je len opätovne obsiahnuté zhodnotenie dôkazov, ktoré boli však súdom známe a dôsledne sa nimi zaoberali. Nepribudol dôkaz svedčiaci o vine obvinených a neexistuje dôkaz, ktorý by nebol zákonným spôsobom zohľadnený v konaní predchádzajúcom vydaniu rozhodnutia. Orgány činné v trestnom konaní a súdy nemôžu pri posudzovaní viny páchatel'a podozrivého zo spáchania trestného činu skrátenia dane vychádzať len z predpokladov či odhadov správcu dane, ale musia vychádzať z dokazovania vykonaného v trestnom konaní, z ktorého následne môžu vyvodzovať napríklad výšku príjmov a výdavkov (nákladov) daňového subjektu v určitom zdaňovacom období a tým

aj výšku jeho daňovej povinnosti. Obvinený T. T. pripomína, že snahou prokuratúry bolo už v priebehu konania pred súdom prvého stupňa použiť absolútne nepoužiteľné dôkazy (výsluch obvineného J. pred vznesením obvinenia, ako aj výpovede J.. T. Y. z iného, približne 2 roky starého konania). Takéto vedomé podsúvanie dôkazov zo strany prokuratúry považuje obvinený T. T. za podpásové, neetické, neprofesionálne a svedčiacie o dôkaznej núdzi, čo však prokuratúru neuspokojilo a vybrala sa cestou dovolania. Má za to, že tak rozsudok Okresného súdu Košice II z 23. mája 2016, sp. zn. 8T 97/2013, ako aj uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo 14. júna 2017, sp. zn. 7To 51/2017 sú správne a dostatočne odôvodnené. Úlohou súdov predsa nie je zodpovedať každú jednu nastolenú otázku v konaní, ale dať odpovede na relevantné otázky; nebolo tak ich povinnosťou vysporiadať sa s každou námietkou prokuratúry, no napriek uvedenému má za to, že súdy až nadmieru dostatočne odôvodnili svoje rozhodnutia a tým naplnili podmienku, že nejde o rozhodnutia arbitrárne. Vzhľadom na uvedené má za to, že podané dovolanie nemá právny základ a preto navrhuje, aby dovolací súd v súlade s § 382 písm. c/ Trestného poriadku odmietol dovolanie podané ministerkou spravodlivosti Slovenskej republiky proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach zo 14. júna 2017, sp. zn. 7To 51/2017.

K dovolaniu sa takisto vyjadril aj poškodený - Štátny rozpočet Slovenskej republiky, zastúpený Daňovým úradom Košice. Vo vyjadrení uviedol, že ako správca dane pri výkone daňovej kontroly na dani z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie II. štvrťrok 2009 z dôvodu, že sa nebolo možné skontaktovať s bývalým konateľom spoločnosti J. W., s.r.o. H. J. vyzval na zabezpečenie jeho prítomnosti spoločnosť B. - R., s.r.o. Predmetom preverovania bolo, či v skutočnosti bolo uskutočnené dodanie reklamných a organizačných služieb v zmysle uzatvorenej zmluvy zo 16. marca 2009. Obvinený H. J. sa však na ústne pojednávanie v dohodnutom termíne nedostavil a žiadne hodnoverné dôkazy preukazujúce dodanie reklamných služieb predložené neboli. Ku kontrole boli predložené hodnotiace správy daňového subjektu WS - R., s.r.o., zastúpeného obvineným T. T., obsahom ktorých bolo zosumarizovanie údajov nachádzajúcich sa na reklamných tlačovinách. Z ich obsahu nevyplýva, že dodávateľom reklamných služieb bola v skutočnosti spoločnosť J. W., s.r.o., a nebol zrejmy ani spôsob ich realizácie. Z uvedeného dôvodu správca dane spochybnil ich dôkaznú hodnotu. Predložené hodnotiace správy boli po ukončení daňovej kontroly vrátené daňovému subjektu a ich elektronické spracovanie zaslané orgánom činným v trestnom konaní. Zástupkyňa poškodeného vo svojich výpovediach uviedla, že dodatočný platobný výmer č. XXX/XXX/XXXXX/XX/Pav z 13. septembra 2010, ktorým bol vyrubený rozdiel dane oproti daňovému priznaniu na dani z pridanej hodnoty, bol potvrdený rozhodnutím Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky ako odvolacieho orgánu, č. I/XXX/XXXX-XXXXX/XXXX/XXXXXXr. Proti predmetnému rozhodnutiu podal daňový subjekt B. - R., s.r.o., žalobu na preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu; Krajský súd v Košiciach síce rozhodnutie Daňového úradu Košice IV, ako aj rozhodnutie Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky zrušil, ale Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom zo 06. novembra 2013, sp. zn. 3Sžf/976/2012 predmetné rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach z 12. septembra 2012, sp. zn. 7S/60/2011-75 zmenil tak, že žalobu daňového subjektu B. - R., s.r.o. zamietol. V odôvodnení zmeňujúceho rozsudku uviedol, že zo strany daňového subjektu WS - R., s.r.o. nebola preukázaná určitosť predmetu a skutočnosť, za čo konkrétne v hotovosti zaplatil a ako ďalej využil vymedzený predmet pri uskutočňovaní vlastných zdaniteľných plnení. Zároveň skonštatoval, že s poukazom na zásadu skutočného obsahu skutočností rozhodujúcich pre určenie dane sa transakcie medzi spoločnosťami B. - R., s.r.o. a J. W., s.r.o. javia ako umelé, bez ekonomického obsahu.

V nadväznosti na to má Daňový úrad Košice za to, že skutočnosti uvádzané v dovolaní súvisiace s rozpornými výpoveďami obvineného H. J. mali byť predmetom dôkladnejšieho dokazovania. Zavádzanie súdu bolo preukázané aj notárskou zápisnicou z 09. apríla 2010. Daňový úrad Košice sa zároveň pripája k argumentácii dovolateľa ohľadom tvrdení obvinených H. J. a T. T., ktorými sa snažili obviniť už nebohého J.. T. Y., ktorého výsluch vzhľadom na jeho úmrtie nebolo možné vykonať a tento sa nemohol brániť. Spochybniť ich súvisiace tvrdenia o konaní J.. T. Y. možno tou skutočnosťou, že vo vzťahu ku predmetu prípadu všetky faktúry, príjmové i výdavkové doklady boli podpísané obvineným H. J. a zmluva o spolupráci zo 16. marca 2009 medzi spoločnosťami J. W., s.r.o. a B. - R., s.r.o., je podpísaná T. T. a H. J.. Daňový úrad Košice sa teda stotožňuje s dovolacím návrhom ministra spravodlivosti obsiahnutom v jeho dovolaní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací, primárne konštatoval, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1 Trestného poriadku), že bolo podané oprávneným procesným subjektom (§ 369 ods. 1 Trestného poriadku) v zákonom stanovenej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 2, ods. 3 Trestného poriadku); dospel však k záveru, že nie sú splnené dôvody dovolania uvedené v § 371 Trestného poriadku.

Dovolanie má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. V konkrétnom prípade musí vždy prevažovať záujem zákonnosti rozhodnutí a postupu konania, ktoré právoplatnému rozhodnutiu predchádzalo, nad záujmom na stabilite a nezmeniteľnosti právoplatného rozhodnutia. Tak tomu bude iba pri zásadných a podstatných vadách, pre ktoré nemôže napadnuté rozhodnutie obstáť, pretože by to bolo ohrozením zákonného a spravodlivého rozhodnutia. Preto možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, musia byť nutne obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštancia.

Novelou Trestného poriadku č. 262/2011 Z. z. bolo doplnené ustanovenie § 371 ods. 3 Trestného poriadku, ktorým sa zaviedol nový dovolací dôvod pre ministra spravodlivosti.

Podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku minister spravodlivosti podá dovolanie aj proti právoplatnému rozhodnutiu vychádzajúceho zo skutkového stavu, ktorý bol na základe vykonaných dôkazov v podstatných okolnostiach nesprávne zistený, alebo ak boli pri zisťovaní skutkového stavu závažným spôsobom porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci.

Z citovaného ustanovenia vyplýva, že minister spravodlivosti má povinnosť podať dovolanie v prospech alebo v neprospech obvineného v prípade, ak má pochybnosť, či bol z vykonaných dôkazov dostatočne zistený skutkový stav, resp. ak dospeje k záveru, že závažným spôsobom boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť náležité zistenie skutkového stavu. Zároveň je predmetné ustanovenie obmedzené materiálnou podmienkou vyplývajúcou z ustanovenia § 371 ods. 5 Trestného poriadku, v zmysle ktorej sa môže tento dovolací dôvod použiť len vtedy, ak by to zásadne ovplyvnilo postavenie obvineného.

Minister spravodlivosti je ako dovolateľ síce oprávnený napadnúť rozhodnutie pre nesprávne zistenie skutkového stavu a hodnotiť tak rozsah vykonaného dokazovania alebo namietat' porušenie ustanovení zabezpečujúcich objasnenie veci, avšak z ustanovenia § 371 ods. 3 Trestného poriadku nevyplyva jej neobmedzené právo namietat' hodnotenie dôkazov vykonaných súdom, najmä pokiaľ sa konajúce súdy dôsledne týmito dôkazmi zaoberali. V dovolacom konaní, ani za súčasného použitia dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku, neprichádza do úvahy iné hodnotenie dôkazov súdmi, ak je toto založené na prísnom logickom úsudku, ku ktorému konajúce súdy dospeli na podklade starostlivého posúdenia každého vykonaného dôkazu z hľadiska jeho prípustnosti, závažnosti a vierohodnosti.

Dovolateľ namietal, že súdy sa vo svojich rozhodnutiach nedostatočne vysporiadali so skutkovými zisteniami a odôvodnenie rozhodnutí tak okresného, ako aj krajského súdu nezodpovedá požiadavkám podľa § 168 ods. 1, resp. § 176 ods. 2 Trestného poriadku. Okresný súd sa vo vzťahu k vykonaným dôkazom vyjadril bez širšieho odôvodnenia, z akého titulu považoval jednotlivé dôkazy za dôkazy nepreukazujúce spáchanie trestnej činnosti. Následne, odvolací súd len prevzal skutkové zistenia okresného súdu bez toho, aby ich podrobil kritickému prieskumu, čím sa dopustil rovnakej chyby.

Dovolací súd konštatuje, že vykonávanie dôkazov a ich hodnotenie sa v plnom rozsahu vykonáva v rámci konania pred súdom, a to príslušnými procesnými súdmi ako v prvom stupni, tak aj v konaní o riadnom opravnom prostriedku. Proces dokazovania (a to nielen z hľadiska hodnotenia obsahu jednotlivých dôkazov, ale aj z hľadiska rozsahu dokazovania) je ovládaný zásadou voľného hodnotenia, kedy po vykonaní logických úsudkov v kontexte všetkých, vo veci vykonaných dôkazov, dochádza k vydaniu meritórneho rozhodnutia. Zákon pritom neurčuje a ani nemôže určiť konkrétne pravidlá, podľa ktorých by sa malo vychádzať v konkrétnom prípade pri určení rozsahu dokazovania alebo pri hodnotení

obsahu dôkazov, prípadne ich vzájomnej súvislosti. Jediným všeobecným pravidlom určujúcim rozsah dokazovania je zásada vyjadrená v ustanovení § 2 ods. 10 Trestného poriadku, podľa ktorej orgány postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie.

Podľa § 276 ods. 1 Trestného zákona, kto v malom rozsahu skráti daň, poistné na sociálne poistenie, verejné zdravotné poistenie alebo príspevok na starobné dôchodkové sporenie, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov. Podľa ods. 4 predmetného ustanovenia Trestného zákona, odňatím slobody na sedem rokov až dvanásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 vo veľkom rozsahu.

Podľa § 21 ods. 1 písm. d/, ods. 2 Trestného poriadku, účastník na dokonanom trestnom čine alebo na jeho pokuse je ten, kto úmyselne poskytol inému pomoc na spáchanie trestného činu, najmä zadovážením prostriedkov, odstránením prekážok, radou, utvrdzovaním v predsavzatí, sľubom pomôcť po trestnom čine (pomocník). Na trestnú zodpovednosť účastníka sa použijú ustanovenia o trestnej zodpovednosti páchatel'a, ak tento zákon neustanovuje inak.

Subjektívna stránka skutkovej podstaty trestného činu skrátenia dane a poistného vo vzťahu k dani z pridanej hodnoty podľa § 276 ods. 1 a nasl. Trestného zákona spočíva v úmyselnom vytváraní podmienok páchatel'om, ktorými páchatel' dosiahne, že mu príslušný štátny orgán (správca dane) daň vôbec neurčí (nevyrubí), alebo dosiahne, že daň správcovi dane vôbec nezaplatí, alebo zaplatí v nižšej než zákonom určenej výške. Skrátenie dane je totiž špecifickou formou podvodného konania; jej skrátením však nie je samotné neodvedenie alebo nezaplatenia už vyrubenej dane alebo poistného. Z uvedeného je zrejmé, že trestný čin skrátenia dane a poistného podľa § 276 ods. 1 a nasl. Trestného zákona je úmyselným trestným činom, pričom úmysel páchatel'a sa musí bezpochybné vzťahovať aj na okolnosť, že daň alebo poistné skracuje.

Zákonom č. 246/2012 Z. z. došlo s účinnosťou od 01. októbra 2012 k zmenám ohľadne kvalifikácie skutkových podstát jednotlivých daňových trestných činov. Neoprávnené uplatňovanie nárokov na vrátenie dane z pridanej hodnoty a spotrebnej dane bolo vyčlenené zo základnej skutkovej podstaty trestného činu neodvedenia dane a poistného podľa § 277 Trestného zákona a bol tak vytvorený nový trestný čin, ktorý neoprávnené uplatňovanie nárokov na vrátenie dane z pridanej hodnoty a spotrebnej dane postihuje s názvom daňový podvod (§277a Trestného zákona).

Neoprávnené uplatňovanie nárokov na vrátenie DPH alebo spotrebnej dane je špeciálny prípad podvodu, pričom špecifickým podvodným konaním medzi daňovými trestnými činmi je trestný čin skrátenia dane a poistného podľa § 276 Trestného zákona. Trestný čin skrátenia dane je dokonaný až skutočným vymieraním nižšej dane (na dokonanie trestného činu preto nestačí len podanie daňového priznania, v ktorom daňový subjekt neoprávnene navyšuje výdavky, či znižuje príjmy), respektíve nepodaním daňového priznania vôbec, ak bolo úmyslom páchatel'a zatajiť úplne príjmy podliehajúce dani. Nakoľko však k spáchaniu skutku tvoriaceho predmet obžaloby došlo pred nadobudnutím účinnosti vyššie citovanej novelizácie Trestného zákona, trestnosť skutku bolo potrebné posudzovať v intenciách trestného činu skrátenia dane a poistného podľa § 276 ods. 1 a nasl. Trestného zákona.

Súdy oboch stupňov zákonom predpísaným spôsobom a v súlade s ustanovením § 2 ods. 5 Trestného poriadku vykonali všetky dostupné dôkazy potrebné pre rozhodnutie, tieto dôkazy vyhodnotili jednotlivo, vo vzájomných súvislostiach, ako aj logickom súhrne v zmysle § 2 ods. 6 Trestného poriadku, preto tomuto spôsobu z hľadiska pravidiel pre hodnotenie dôkazov nemožno nič vytknúť. Na tomto podklade sa potom konajúce súdy veľmi starostlivo a podrobným spôsobom zaoberali skutkovým stavom, logickým spôsobom dospeli k skutkovým zisteniam, a preto nemožno bez ďalšieho konštatovať, že bol skutkový stav nesprávne zistený.

Prvostupňový súd v odôvodnení svojho rozhodnutia podrobne uviedol, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa spracovával pri hodnotení vykonaných dôkazov. Krajský súd v Košiciach v odôvodnení uznesenia zamietajúceho odvolanie

prokurátora potvrdil úvahy okresného súdu a skonštatoval, že okresný súd vykonal dokazovanie v potrebnom a dostatočnom rozsahu, pričom dôkazy jednotlivo i vo vzájomnom súhrne správne vyhodnotil a dospel tak k úplným skutkovým, ako aj právnym zisteniam, čím si osvojil závery okresného súdu. Zároveň dôvody rozhodnutia okresného súdu označil za presvedčivé, zákonné a odzrkadľujúce stav dôkaznej situácie. Prijatie opačného záveru, teda konštatovanie viny oboch obvinených, by v danom prípade podľa názoru krajského súdu zakladalo porušenie zásady in dubio pro reo, ktorou sa okresný súd dôsledne riadil, z čoho krajský súd ostatne aj vyvodil záver o tom, že je zrejmé, že prokurátor ako jedna zo strán trestného konania neuniesol dôkazné bremeno.

Ako najvyšší súd už konštatoval vyššie, jediným všeobecným pravidlom určujúcim rozsah dokazovania je zásada vyjadrená v ustanovení § 2 ods. 10 Trestného poriadku, podľa ktorej orgány postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie. V úzkej súvislosti je pritom potrebné vnímať aj obsah § 2 ods. 12 Trestného poriadku, podľa ktorého orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy zistené zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán. Zákon pritom neustanovuje žiadne pravidlá, pokiaľ ide o mieru dôkazov potrebných na preukázanie určitej skutočnosti, ani váhy jednotlivých dôkazov. Na to nadväzujú požiadavky stanovené Trestným poriadkom na odôvodnenie rozsudku obsiahnuté v § 168 ods. 1 a nasl. Trestného poriadku, pričom toto odôvodnenie musí vždy vychádzať práve z hodnotenia dôkazov spôsobom normovaným v § 2 ods. 12 Trestného poriadku. Je potrebné uviesť, na základe akých dôkazov ktoré skutočnosti súd považuje za dokázané, pričom súd musí rovnako uviesť aj svoje úvahy, ktorými sa spravoval pri hodnotení dôkazov a to najmä ak si dôkazy vzájomne odporujú. Musí ísť pritom o stručný výklad. To isté možno uviesť aj v prípade, ak súd rozhoduje uznesením, pričom toto musí byť rovnako podľa § 176 ods. 2 Trestného poriadku riadne odôvodnené. V súhrne možno vo vzťahu k obom formám rozhodnutia uviesť, že každý výrok rozsudku, resp. uznesenia musí byť odôvodnený presvedčivo a tak, aby konkrétne rozhodnutie súdu bolo preskúmateľné.

Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že nedošlo k vyvráteniu obhajoby obvineného H. J. ohľadom jeho tvrdenia, že čo sa jeho vzťahu k spoločnosti J. W., s.r.o. týka, tak len podpísal listiny pre nebohého J.. T. Y.. Nebolo bez akýchkoľvek pochybností vyvrátené jeho tvrdenie, že obvinený H. J. síce v predmetnej veci fungoval ako osoba vykonávajúca pre spoločnosť J. W., s.r.o. určité činnosti, avšak nekonal tak, ako to v obžalobe a následne počas celého trestného konania tvrdí prokurátor. V tomto smere sa javí správnym konštatovanie súdu prvého stupňa, že jediným dôkazom obsahujúcim určité indície podporujúce úvahy prokuratúry je výpoveď J.. T. Y., ktorá bola však realizovaná v inom trestnom konaní, v ktorom bol J.. T. Y. v procesnom postavení obžalovaného. Z toho dôvodu je záver okresného súdu, v zmysle ktorého na túto výpoveď ako na procesne neprípustnú neprihliadol, správny.

Totožný význam treba prikladať aj údajným rozporom vo výpovediach obvineného H. J.; svoju prvotnú výpoveď vykonal v procesnom postavení svedka dňa 19. októbra 2012; vzhľadom na toho času odlišné procesné postavenie subjektu podávajúceho túto výpoveď nie je možné akceptovať argumentáciu dovolateľa a na jej obsah nemožno pre účely trestného konania prihliadať. Svedkom nemôže byť podozrivý a ani obvinený a to ani v pomere k ostatným spoluobvineným pokiaľ jeho trestné stíhanie nebolo právoplatne skončené, respektíve pokiaľ nebola jeho trestná vec vylúčená na samostatné konanie (v takýchto prípadoch už nejde o trestnú vec obvineného, pretože jeho trestná vec buď už právoplatne skončila alebo bola osamostatnená na základe uznesenia o vylúčení veci). Možno preto zopakovať, že svedok musí byť vždy osoba odlišná od páchatel'a. Toto konštatovanie je napokon podľa názoru najvyššieho súdu celkom logické

a vychádza zo zásady, že nikto nemôže byť svedkom vo svojej vlastnej trestnej veci (vlastnou trestnou vecou sa tu rozumie spáchanie trestného činu páchatel'om, pričom je bez významu, či orgány činné v trestnom konaní majú vedomosť o tejto trestnej činnosti a o jej páchatel'ovi, teda, či je im páchatel' známy alebo neznámy, prípadne či už aspoň vedú trestné stíhanie vo veci trestnej činnosti páchatel'a, respektíve o nej zatiaľ žiadne informácie nemajú).

Dôsledkom tejto zásady je potom aj to, že výpoveď osoby, ktorá napriek tomu, že je sama páchatelom trestného činu, bola orgánom činným v trestnom konaní vypočutá na zápisnicu o výsluchu svedka (a je bez významu, či sa tak stalo preto, že orgán činný v trestnom konaní chcel, aby sa takáto osoba usvedčila zo spáchania trestného činu svedeckou výpoveďou, respektíve vôbec nemal vedomosť, že by mohlo ísť o podozrivú osobu) je v ďalšom konaní (a to tak v prípravnom konaní ako aj v konaní pred súdom) absolútne nepoužiteľná a nemala by sa ani nachádzať vo vyšetrovacom spise (viď napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 5 Tz 27/2004).

Možno uzavrieť, že z procesného hľadiska je neprijateľné, aby jedna a tá istá osoba mala v jednom a tom istom konaní dve odlišné procesné postavenia a to najskôr procesné postavenie svedka a neskôr aj procesné postavenie obvineného. Ak teda je najskôr určitá osoba vypočutá ako svedok a neskôr je tejto osobe vznesené obvinenie, nie je možné takúto osobu ďalej považovať za svedka (a to ani do minulosti, t. j. vychádza sa z toho, že takáto osoba nikdy nebola svedkom a to ani vtedy, keď vypovedala na zápisnicu o výpovedi svedka) a ako už bolo uvedené, jej výpoveď, ktorú urobila v procesnom postavení svedka nie je možné v ďalšom konaní použiť a takáto výpoveď je absolútne neúčinným dôkazom.

Podľa názoru ministra spravodlivosti je skutočnosť, že obvinený T. T. previedol svoj obchodný podiel na spoločnosť B. - R., s.r.o., na cudzieho štátneho príslušníka - občana Maďarskej republiky okolnosťou, ktorá vyvoláva podozrenie, že tak učinil za účelom zbavenia sa zodpovednosti za spáchanie trestného činu a zároveň vyhnutiu sa daňovej kontrole a s tým súvisiacimi úkonmi správcu dane. V kontexte prejednávanej trestnej veci nie je však vzhľadom na dôkaznú situáciu a s tým súvisiacu existenciu dôkazného bremena na strane prokuratúry možné s nepochybnou istotou konštatovať, že ide o skutočnosť zakladajúcu podozrenie zo spáchania trestného činu, resp. zakrývanie trestnej činnosti, nakoľko sa v trestnom konaní prokuratúre nepodarilo preukázať, že by obvinení svojim konaním naplnili znaky skutkovej podstaty žalovaného skutku obsiahnutého vo výrokovej časti obžaloby. Následný prevod vlastníckeho práva k obchodnému podielu v spoločnosti B. - R., s.r.o. je len sekundárnou skutočnosťou, ktorá pre účely trestného konania a posudzovania trestnosti skutku nie je takého významu, aby zakladala opodstatnenosť uznania obvinených za vinných zo spáchania trestného činu im kladeného za vinu obžalobou.

Rovnako je potrebné poukázať aj na skutočnosť, že obchodná spoločnosť J. W., s.r.o. mala od 19. apríla 2001 ako predmet podnikania zapísanú aj reklamnú a propagačnú činnosť, čo potvrdzuje aj obsah výpisu z obchodného registra. Realizácia zdaniteľných plnení je v súlade teda jednak s týmto pozitívnym vymedzením okruhu podnikateľskej činnosti podľa obchodného registra, ako aj reálnosťou dodania jednotlivých služieb. Uvedený záver potvrdzuje tak obsah spisu, ako aj samotné konštatovanie prokurátora obsiahnuté v záverečnej reči pred okresným súdom, podľa ktorého predmetom dokazovania nie je preukazovanie reálnosti dodania reklamných a propagačných služieb, ale skutočnosť, či tieto plnenia boli dodané spoločnosťou J. W., s.r.o., alebo iným podnikateľským subjektom.

Najvyšší súd záverom len pripomína, že z ustanovenia § 2 ods. 11 veta prvá Trestného poriadku síce vyplýva, že súd môže vykonať aj dôkazy, ktoré strany nenavrhli, ale v zmysle ustanovenia § 1 a § 2 ods. 18 Trestného poriadku je trestný proces upravený ako kontradiktórne konanie dvoch protistrán prokurátora a obžalovaného. Preto nie súd, ale strany trestného konania pred súdom predkladajú a vykonávajú dôkazy, ktoré obvineného usvedčujú alebo oslobodzujú. Úlohou súdu, ako nestranného rozhodovacieho orgánu, je posúdenie týchto dôkazov a rozhodnúť spor medzi prokurátorom, ktorý zastupuje štát (§ 2 ods. 5 veta prvá Trestného poriadku) a obvineným. Unesenie dôkazného bremena a „udržanie obžaloby“ je v každom prípade úlohou prokurátora, ktorý by už v procese získavania dôkazov v prípravnom konaní mal dbať na ich zákonnosť a ďalšiu použiteľnosť. Dôkazná núdza spôsobená nepoužiteľnosťou usvedčujúcich dôkazov zaobstaraných v prípravnom konaní, vedie v konaní pred súdom k vyhláseniu oslobodzujúceho rozsudku.

Najvyšší súd v súhrne s poukazom na vyššie uvedené právne úvahy považuje za nutné záverom opätovne zdôrazniť esenciálny význam základných zásad trestného konania, ktoré sú obsiahnuté okrem ústavných aj v supranacionálnych právnych normách pre účely trestného konania v § 2 Trestného

poriadku. V kontexte prejednávanej trestnej veci je potrebné zdôrazniť najmä zásadu prezumpcie nevinu obsiahnutú v § 2 ods. 4 Trestného poriadku, v zmysle ktorej okrem iného osoba, voči ktorej sa konanie vedie, nemá povinnosť preukazovať svoju nevinu; naopak, túto povinnosť majú orgány činné v trestnom konaní, teda polícia a prokuratúra. Ak aj po vyčerpaní všetkých dostupných dôkazných prostriedkov existujú naďalej pochybnosti o niektorej skutkovej okolnosti dôležitej pre zavinenie, a to vrátane úmyslu spôsobiť následok uvedený v zákone, je potrebné v prípade pochybností ohľadom viny nutné aplikovať zásadu in dubio pro reo, ktorou sa nepochybne podľa obsahu odôvodnenia ich rozhodnutí dôsledne riadili okresný i krajský súd. To platí aj v prípadoch, v ktorých by pri objasňovaní veci došlo k nedostatkom, ktoré sa už odstrániť nedajú, hoci pri určitom zvolenom postupe by mohli byť zistené okolnosti svedčiacie v neprospech obvineného. Tam, kde sa nedá bezpečne zistiť, ktorý variant skutkového riešenia zodpovedá skutočnosti musí zvoliť súd taký variant, ktorý je pre obvineného priaznivejší.

V nadväznosti na vyššie citované, najvyšší súd považuje za potrebné rovnako dodať, že použitie zásady in dubio pro reo, ktoré vyplýva z ustanovenia § 2 ods. 4 Trestného poriadku prichádza do úvahy práve vtedy, ak pochybnosti, ktoré vznikli v trestnom konaní o dokazovanej skutočnosti, trvajú aj po vykonaní a zhodnotení všetkých dostupných dôkazov, ktoré môžu reálne prispieť k náležitému zisteniu skutkového stavu, a to v rozsahu nevyhnutnom na objektívne, stavu veci a zákonu zodpovedajúce rozhodnutie.

Vzhľadom na uvedené najvyšší súd konštatuje, že okresný súd správne postupoval, keď oslobodil obvinených spod obžaloby, nakoľko vykonaným dokazovaním nebolo jednoznačne bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že obvinení sa dopustili trestného činu uvedeného v skutkovej vete obžaloby tak, ako to je uvedené v obžalobnom návrhu, pričom po oboznámení sa s obsahom spisu najvyšší súd musí prisvedčiť záverom okresného i krajského súdu.

Dovolací súd v súlade s ustanovením § 384 ods. 1 Trestného poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť výrokov napadnutého rozhodnutia, proti ktorým minister spravodlivosti podal dovolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo týmto výrokom, pričom vzhľadom na uvedené zistil, že predmetné dovolanie je potrebné podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku zamietnuť, lebo dovolací dôvod podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku nebol preukázaný.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.